

Årsberetning 2010

Kunstakademiets Arkitektskoles Bibliotek

Det Kongelige Danske Kunstakademi
Kunstakademiets Arkitektskole

Indhold

4	Resumé
6	Indledning
8	Fusion med Danmarks Designskoles Bibliotek
13	Erhvervsservice
16	READ – Research in Architecture & Design
19	Samarbejde – ARKADE, KUR Biblioteker og ARLIS Norden
20	Arkitekturbilleder og KA-billeder
22	Hjemmeside
23	Det fysiske rum – arrangementer og udstillinger
26	Undervisning
28	Organisation
31	Nøgletal

Resumé

Sammenlægning mellem Danmarks Designskoles Bibliotek og Kunstakademiets Arkitektskoles Bibliotek har præget hele 2010. Alle medarbejdere var involveret i processen med 4 arbejdsgrupper og en koordineringsgruppe.

DKDS bibliotek holdt lukket fra medio december og KASB 3 uger i januar. I lukkeperioden deltog alle medarbejdere i en gigantisk proces med at ændre opstilling på ca. 12.000 bøger fra designskolen. Samtidig skulle bøgerne integreres i et samlet opstillingsystem og alt flyttes rundt. En kæmpe logistisk øvelse som lykkedes og med et personale der blev rystet godt sammen. Det nye fælles bibliotek åbnede 1. februar 2011.

I forbindelse med fusionen har vi skiftet bibliotekssystem til Primo. En ny forbedret web, som på lidt længere sigt kan bruges til udvikling af fuld integreret søgning med alle e-ressourcer biblioteket betaler licenser for.

KASB er i 2010 fortsat med at opbygge og forbedre sin service til erhvervslivet og styrket kontakten til ; Akademisk Arkitektforening (AA) og Danske Ark. Kontakten har ført til yderligere samarbejde med AA om udvikling af ydelser i fællesskab.

Brugerundersøgelsen blandt erhvervsbrugere viser, at de adspurgte er meget tilfredse med

KASB's service. De oplever medarbejderne som venlige, imødekommende og kompetente. På samme måde udtrykker alle tilfredshed med åbningstiden og har ikke ønsker om udvidet åbningstid.

Brugerne ønsker bl.a. information om nye bøger, at kunne se forelæsninger på internettet og flere arrangementer.

Biblioteket har i 2010 fortsat arbejdet med at udvikle det fysiske rum. Biblioteksrummet spiller en stadig større rolle for universitets- og forskningsbiblioteker. Det skal være et sted, hvor man mødes i studiegrupper eller for at få ro og fred til at fordybe sig i fagets litteratur. Det skal være der, hvor der kan hentes inspiration, hvor man kan få et pusterum fra en aktiv og livlig studieafdeling. Det skal også være et mødested på tværs af uddannelser og studieafdelinger og med mere uformelle aktiviteter som udstillinger og foredrag/saloner. De fysiske omgivelser betyder særlig meget for vores brugere og det er vigtigt at afspejle i biblioteksrummet.

KASB har de seneste år haft svært ved at få budgettet til at hænge sammen med en reduceret bevilling. Det var nødvendigt at gennemføre besparelser og en personalereduktion på to årsværk. En personale-reduktion svarende til 16%, men en forudsætning for at sikre bibliotekets

fremtid, investeringer i ny teknologi og udvidet adgang til e-ressourcer.

Biblioteket har haft et mindre fald i antal af besøgende siden 2009, men dog højere end 2007 og 2008. Udlånet af bøger er faldet med 5,6% på et år og bekræfter den tendens som der har været de seneste 6 år – udlånet af bøger daler, men ikke dramatisk. Antal download er gået lidt tilbage.

KASB har fra 2011 licens til JSTOR med mange fuldtekstdokumenter – indenfor kunst, sociologi, filosofi mm. Vi vil i 2011 satse endnu mere på e-ressourcer og forventer en stigning i download i 2011.

Indledning

2010 har på alle måder været præget af fusionen for skolerne og dermed også for biblioteket. En fusion, der i juni 2011 blev en realitet med vedtagelsen i Folketinget og den nye institutions navn Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering. For KASB, Kunstakademiets Arkitektskoles Bibliotek har processen mest drejet sig om sammenlægning med Danmarks Designskoles Bibliotek; den praktiske flytning til Holmens kleinsmedje, hvor KASB har haft til huse siden 1999 samt alle forberedelserne, planlægning og utallige møder for at få et stort puslespil til at gå op. Det var både de fysiske materialer og online katalogerne der skulle flyttes, tilpasses og integreres.

I februar måned 2011 kom en samarbejdsaftale med Statens Teaterskole på plads, der betyder, at vi får 200m² mere til bibliotek i den eksisterende bygning. Glasvæggen skal ned og vi får åbnet rummet med lysindfald fra øst. Det betyder også en ny faglighed i biblioteket – scenekunst - bredt ud over 11 uddannelser på teaterskolen.

Ved siden af disse projekter har vi fortsat med den daglige drift – og gjort alt for at vores brugere har fået den samme gode service som de er vant til og som vi selv lægger vægt på.

Vi har indkøbt nye bøger, indekseret tidsskrifter, ajourført web'en, fotograferet til arkitekturleder.dk, udviklet READ, udviklet nye services, lavet brugerundersøgelse til erhvervet og meget mere.

Alt dette har kun været muligt fordi der er fagligt dygtige og engagerede medarbejdere, som har været positive overfor fusionen og alle de nye opgaver og udfordringer. Arbejdet er langt fra afsluttet og de faglige værdier vi vedtog i 2009 er stadig gældende: Åbenhed, tillid, humor og faglighed. Både når det drejer sig om drift og udviklingsopgaver.

Fusion med Danmarks Designskoles Bibliotek

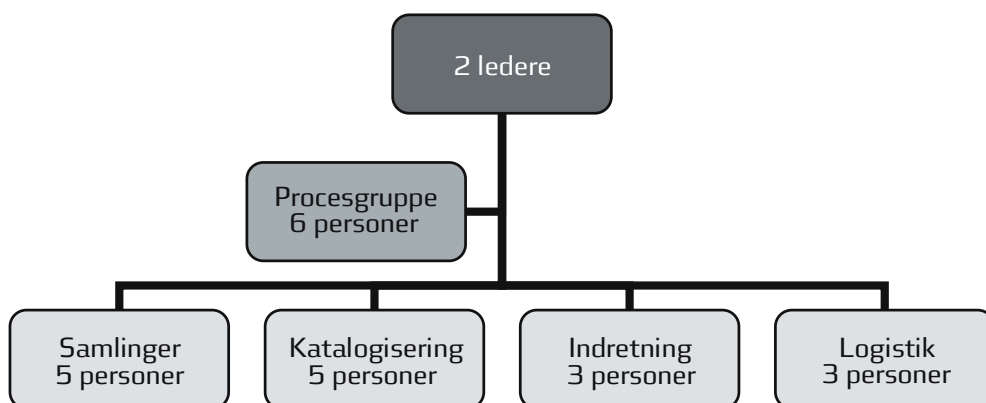
Om proces og flytning

Bibliotekerne på design- og arkitektskolen har haft et godt samarbejde omkring samlokalisering og alle processer og opgaver i den forbindelse. Udgangspunktet var dialoggruppens vision om 'et fælles mødested for uddannelserne' design og arkitektur. Personalet på begge biblioteker var meget positive overfor sammenlægningen og kunne se klare fordele ved et fælles bibliotek med flere ressourcer.

Processen og beslutninger omkring den overordnede fusion mellem Kunstakademiets Arkitektskole, KA og Danmarks Designskole, DKDS strakte sig over en længere periode, og det fik indflydelse på flytningen af designskolens bibliotek til Holmen. Uden en fælles økonomi og ledelse har det gjort processen kompleks og langstrakt, men alle opgaver er løst og forløbet har været uden problemer.

Efter sommerferien i 2010 gik vi i gang med den praktiske planlægning med at få plads til designskolens samlinger, den praktiske flytning og samkøring af onlinekataloger. Det var på det tidspunkt ikke muligt at få afklaret en evt. mulighed for at inddrage den nordligste del af bygningen – ca. 200 m² - der i mange år har været adskilt fra KASB og rummet Teaterskolens Bibliotek. Vi arbejdede derfor med at få plads til begge bibliotekers samlinger i den nuværende biblioteksbygning samt på vores fjernmagasin på Refshæløen.

Vi startede med at besøge hinandens biblioteker, lære hinanden at kende og gennemgå opgaver mm. Derefter etablerede vi en projektorganisation med fire arbejdsgrupper og en tværgående procesgruppe med en koordinator for hver gruppe. I alle arbejdsgrupper var begge biblioteker repræsenteret:

Vi benyttede et enkelt planlægningsværktøj for hver gruppe med opgaver, beskrivelse, deadlines, økonomi mm. Samt en fælles tidsplan, hvor alle opgaver var samlet i tidslinjer. Procesgruppen holdt møder hver uge på et fast dag og tidspunkt. Efter behov blev der holdt fælles personalemøder for at involvere alle i vigtige og principielle spørgsmål. Beslutninger blev undervejs truffet i procesgruppen eller af ledere.

Arbejdsgrupperne arbejdede systematisk med de mange opgaver, der skulle løses inden selve flytningen som foregik i januar måned. DKDS bibliotek holdt lukket fra medio december og KASB 3 uger i januar. I lukkeperioden deltog alle medarbejdere inklusiv de to bibliotekarer fra designskolen i en gigantisk proces med at flytte stort set alle tidsskrifter og bøger rundt på hylderne i bibliotekssalen. Dertil kom opgaven med at ændre opstilling på ca. 12.000 bøger fra designskolen og integrere dem i et samlet opstillingssystem. En uendelig mængde af bøger i flyttekasser og bure flyttede plads flere gange i løbet af tre uger. 6 studentermedhjælpere deltog også i arbejdet. En kæmpe logistisk øvelse som lykkedes – og der var plads til alt det nye og det var på rette hyld 1. februar 2011, hvor vi åbnede det nye fælles bibliotek.

Forud var gået et omfattende arbejde med at tilrettelægge projektet og de mange facetter i arbejdsgrupperne.

Samlinger

Fra januar 2011 er KASB's samling udvidet med Danmarks Designskoles Biblioteks samling. Det har betydet at KASB's samling er beriget med mange nye og spændende tidsskrifter, bøger og e-ressourcer. Forud for samlokaliseringen lå mange planlægningsmøder mellem de to biblioteker med at få de to samlinger integreret både fysisk og online.

Tidligt i forløbet blev der nedsat en arbejdsgruppe, der skulle tage sig af det praktiske arbejde. En af udfordringerne var at skulle gøre plads til en samling på 12.000 bøger og 13.000 tidsskrifter i det samme biblioteksrum, som før kun rummede KASB's samling. Løsningen blev at flytte mere på magasin og holde bogudsalg (kassation). KASB alene kasserede ca. 60 hyldemeter bøger, primært bøger, hvor der var flere eksemplarer eller hvor vi vurderede, at bogen ikke længere var relevant for det samlede nye bibliotek. Tidsskriftsamlingen er blevet udvidet med 73 nye abonnemeter indenfor design, møbler, mode og tekstil. De mange nye tidsskrifter har betydet at alle tidsskrifter udgivet før år 2000

er flyttet på magasin. Dog er de væsentligste arkitekturtidsskrifter stadig at finde i salen i alle årgange, da de har stor betydning for undervisning og fag.

En anden udfordring var at integrere de to samlinger i en fælles online base. Processen var kompleks og viste, hvor store forskelle der er i praksis omkring katalogisering og indeksering af bøger og tidsskrifter. Processen forløb relativt problemfrit dog med en del manuelle rettelser efterfølgende. I forbindelse med konverteringen er der investeret i et nyt søgesystem. Det er søgesystemet Primo, der fremover er den nye fælles søgebase for de to biblioteker. Primo viser bl.a. forsider på bøger og er et integreret søgesystem som udover den integrerede søgning i flere materiale typer, også giver relevante forslag til yderligere søgninger. På lidt længere sigt kan vi integrere søgning i basen med e-ressourcer mm.

Klassifikation

En del af det daglige arbejde på biblioteket er indeksering af tidsskrifter og katalogisering af bøger; der skal vælges emneord og til bøgerne også opstillingsgruppe. Begge dele sker på baggrund af emneords- og opstillingslister, der løbende bliver revideret. Inden samlokaliseringen blev der foretaget et stort arbejde for at 'rydde op'

i begge lister. Flere meget små eller forældede opstillingsgrupper blev slettet og bøgerne flyttet til andre grupper. Herudover blev samlingen trimmet generelt og mange bøger kom på magasin eller på bogudsalg. Der var kasserede bøger til 2 bogudsalg - i februar og september.

Arbejdet blev intensiveret, da vi for alvor gik i gang med samlokaliseringen. De store udfordringer var at skabe plads på hylderne til materialet fra DKDS og sammenflette opstillingssystemerne fra DKDS og KASB til én fælles, overskuelig opstilling, som vi valgte skulle tage udgangspunkt i KASB's opstillingsliste. Nogle grupper overlappede og kunne slås sammen, men mange grupper var specifikke for designområdet, og det krævede oprettelse af helt nye grupper. Kun enkelte grupper på arkitektområdet blev ændret, mens en hel del af KASB's bøger inden for designområdet skulle ændres til den nye opstilling. Ca. 150 nye opstillingsgrupper er kommet til enten som ændringer eller helt nye grupper. Nye grupper er f.eks.: mønstre, designhistorie, keramik, tekstil, vævning, strik, mode, beklædning, spildesign, animation.

Praksis på de to biblioteker i forhold til indeksering og katalogisering var ikke ens, og især tidsskrifterne var behandlet meget forskelligt. En del af arbejdet bestod derfor også i at finde en fælles praksis.

I løbet af efteråret blev der fra KASB's samling magasineret og kasseret endnu mere. Ca. 10 hyldemeter bøger blev sendt på magasin. Ca. 60 hyldemeter blev kasseret, primært ekstraeksemplarer, 'coffee table' bøger, som vi vurderede ikke havde et tilstrækkeligt højt, fagligt niveau og uaktuelle håndbøger. Herudover opsagde vi abonnementet på Byggevarekataloger og frigav dermed yderligere 65 hyldemeter. Dvs. at vi fik reduceret bøger med 125 hyldemeter, og det svarer til ca. 5.250 bøger. Vi holdt derfor et stort bogudsalg i december 2010.

Indretning

Fusionsarbejdsgruppen beskæftigede sig med forslag til indretning af bibliotekssal og kontorer for bibliotekets medarbejdere.

Bibliotekssal

Arbejdsgruppen var enige om at fastholde bibliotekssalen som et lyst og transparant rum med attraktive arbejds- og læsepladser, med udstillingsareal og Melletrummet (lounge) til afslapning og foredrag mv.

Den nuværende grundstruktur i indretningen af bibliotekssalen er bibeholdt, med visse mindre justeringer. Således er hylderne omkring skrankeområdet inddelt på en ny måde med:

- Håndbøger
- Semesterhylder
- Reserverede bøger
- Interne sorteringshylder

Den største logistiske opgave har været at flette de to bibliotekers samlinger, men det lykkedes at få skabt en funktionel samling og plads til både bøger og tidsskrifter.

Biblioteket fremstår derfor med samme lethed og plads til både fordybelse/ro og gruppeområder som før fusionen med Danmarks Designskoles Bibliotek.

Der er i foråret 2011 indgået aftale med Statens Teaterskole om betjening af deres biblioteksfunktion. Det betyder konkret at det fysiske bibliotek udvides med 200 m² ved at teaterskolens biblioteks samlinger integreres i vores ligesom vi fremover servicerer lånere fra teaterskolen.

Samlet set får vi brug for flere computere og studiepladser til brugerne og det kommer med udvidelse på 200 m². Der er kommet 700 flere studerende til biblioteket; fra designskolen er der kommet 600 og med teaterskolen er der kommet ca 100 yderligere. Vi planlægger at gennemføre ombygning og nyindretning i sommeren 2011.

Kontorer

Arbejdsgruppen udarbejdede 3 meget forskellige forslag til indretning af kontorer for bibliotekets medarbejdere. Udgangspunktet for forslagene var ønsker fra personalet. De tre indretningsforslag til kontorer blev diskuteret på et fælles møde for personalet og man enedes om ét forslag, hvor indretningen tager højde for personalets behov og blander medarbejderne fra de to biblioteker for at opnå en integration fra starten. I forbindelse med nyindretning af kontorer er der som noget nyt etableret et møderum på 1. sal til benyttelse af medarbejdere på KA og DKDS eller af studerende ved de to skoler.

Logistik

Logistikgruppens opgave var at skabe overblik over de forskellige delopgaver, deres indbyrdes implikationer og konsekvenser. Udover at planlægge og koordinere det samlede flyttee arbejde skulle gruppen også have øje for de overordnede planlægningsmæssige opgaver samt identificere evt. uafklarede forhold i processen.

Gruppen var bindeled mellem projektgruppen, andre enheder på KA/DKDS samt DKDS' flyttekoordinator og øvrige eksterne samarbejdspartnere og leverandører.

Gruppen planlagde aktiviteter og udarbejdede en samlet tidsplan for

- bibliotekssamlinger, medarbejdere og inventar
- klargøring af lokaler til nedpakning, flytning og opstilling (bibliotekssalen og magasinet)
- nedpakning af samlinger, flytning mellem destinationer, midlertidig nyindretning af salen samt udpakning af samlinger
- indretning, flytning og udpakning på magasinet
- indretning, flytning og udpakning i bibliotekssalen
- kommunikation vedr. flytning

Flytning af samlingerne handlede ikke kun om at flytte fra Danmarks Designskole på Strandboulevarden til KASB på Holmen. Vi var også nødt til at tilrettelægge en del interne flytninger for at få plads til de nye samlinger der kom fra DKDS og vi fik i den forbindelse et ekstra lokale til magasin til tidsskrifter på Refshaleøen.

Erhvervsservice

KASB er i 2010 fortsat med at opbygge og forbedre sin service til erhvervslivet, f.eks. tegnestuer, kommuner og institutioner.

Samlingen er blevet opdateret med bøger og databaser, der særligt henvender sig til erhvervet, især de mindre virksomheder, der ikke har råd til at købe de ofte dyre licenser. Det gælder bl.a. følgende:

- Byggedata-abonnement er blevet udvidet med online-adgang til SBI-anvisninger og et udvalg af Dansk Standard og Eurocodes samt med flere brugeradgange.
- Træinformation er udvidet med TRÆcad online.
- Håndbog for den kommunale bygherre og Håndbog for bygningsmyndigheder er indkøbt online.
- NCS farvesystem, MBK-mapper (Malerfagligt BehandlingsKatalog) og Beton-teknik er opdateret med nye udgaver.
- Der er på KASB's initiativ indgået en udvekslingsaftale mellem SBI og Arkitekt skolens Forlag, hvor hver part sender hinanden nye udgivelser uden beregning; biblioteket modtager bøgerne fra SBI.

I årets løb er kontakten styrket til nogle af hovedaktørerne i arkitektbranchen, Akademisk Arkitektforening (AA) og Danske Ark, for at afdæk-

ke arkitekters og tegnestuers ønsker og behov i forhold til bibliotekets ydelser. Svarene herfra er en god hjælp i vores løbende arbejde. Kontakten har ført til yderligere samarbejde med AA om udvikling af ydelser i fællesskab; dette arbejde er udsat til 2011 pga. opgaver med fusionen.

Den største udfordring over for erhvervet er ikke at udvikle nye services, men at gøre opmærksom på dem vi allerede har. I årets løb har vi derfor arbejdet med større synliggørelse af aktiviteter og tilbud f.eks.:

- To artikler om KASB og vores service særligt til erhvervet blev bragt i hhv. Licitationen d. 26. august og i ArkByg d. 6. september.
- Profil med omtale af KASB er blevet lagt på DAC's hjemmeside.
- Til bogudsalg henvendte vi os særligt til erhvervet med en annonce i BygNet's nyhedsbrev og omtale i AA's nyhedsbrev samt mailinvitationer til det arkitektfaglige netværk.
- Til saloner blev der sendt invitationer i netværket og omtale til faglige nyhedsbreve.

Brugerundersøgelse

I december gennemførte KASB en brugerundersøgelse¹ om erhvervets tilfredshed med biblioteks service og åbningstid. Undersøgelsen er udført som en kvalitativ brugerundersøgelse med telefoninterview af 9 arkitekter. De er udvalgt, så der er en repræsentation af store og små firmaer og private såvel som offentlige.

Brugerundersøgelsen blandt erhvervsbrugere viser, at de adspurgte er meget tilfredse med KASB's service. De oplever medarbejderne som venlige, imødekommende og kompetente. Kommer de på KASB personligt, får de altid noget brugbart med sig hjem. Hvis de ringer eller skriver får de altid et fyldestgørende svar. På samme måde udtrykker alle tilfredshed med åbningstiden og har ikke ønsker om udvidet åbningstid.

Der er stor forskel på typen af information, som erhvervet har brug for i det professionelle arbejde med arkitektur. De mindre tegnestuer har brug for information og dokumentation om lovgivning, byggedata mm., mens både de større og mindre tegnestuer har behov for at hente inspiration til nye projekter og opgaver. Alle har brug for fakta om arkitekter og byggerier.

1) Se Brugerundersøgelse for arkitekt erhvervet på vores hjemmeside - www.kasb.dk

Anbefalinger fra undersøgelsen

Vi kan genkende holdninger fra tidligere brugerundersøgelser og vi kan igen konstatere, at brugerne ikke tilstrækkeligt godt kender den service som biblioteket faktisk kan give til erhvervet. Det drejer sig om mulighed for at biblioteket laver informationsøgning om emner eller arkitekter for virksomheden og sender materiale direkte til brugeren. KASB har arbejdet med markedsføring overfor erhvervet og den service vi tilbyder, og det skal der arbejdes videre med fremover.

Der er ligeledes interesse for at få information om nye bøger – og det giver den nye biblioteksbase Primo bedre muligheder for. Ligeledes er det noget som vi kunne arbejde med i forhold til bibliotekets hjemmeside.

Adgang til forelæsning via internettet – hvor forelæsningsrækker fra udenlandske forelæsere eller KA's forelæsningsrækker optages og lægges ud frit tilgængeligt. Der har hidtil været nogle tekniske barrierer, men teknologien forbedres og gøres billigere og det er oplagt at arbejde med en løsning indenfor en overskuelig tid. Det er en opgave for arkitektskolen som der arbejdes på.

Flere arrangementer og events er et område, som har udviklet sig de sidste par år og vi arbejder videre med mindre arrangementer. Hidtil har der været begrænset interesse fra erhvervet, men vi vil prøve forskellige former af og præsentere forskningen på KA.

READ – Research in Architecture & Design

READ² konsortiet er et samarbejde om forskningsregistrering mellem de fire arkitekt- og designskoler i Danmark.

KASB har i lighed med tidligere varetaget den koordinerende sekretariatsfunktion for READ konsortiet, herunder kontakt til diverse interne og eksterne samarbejdspartnere og leverandører.

På KASB er der tre medarbejdere, der beskæftiger sig med READ – arbejdet dækker validering af publikationer, forskerkontakt, undervisning mm.

På www.re-ad.dk var der i 2010 ca. 71.000 sidevisninger, januar er dog ikke medtaget af tekniske årsager. I alt var der ca. 21.500 besøgende, heraf henvises ca. 72% fra søgemaskiner.

Med adgang til forskningsregistreringsværktøjet PURE, som READ er baseret på – har vi fået erfaringer med systemets muligheder og begrænsninger samt forskernes opfattelse og benyttelse af systemet. 2010 har været præget af arbejde med forbedringer af READ og identificere nye muligheder. I nogle tilfælde er der tale om fejlretninger – i andre tilfælde om udviklingsopgaver.

Den store udfordring for READ i 2010 var overgangen til version 4 af PURE. Implementeringen blev forsinket, da overgangen til PURE på de danske universiteter viste sig mere kompliceret for leverandøren end oprindeligt planlagt. Tilsvarende viste der sig mange fejl i kølvandet på implementeringen, og samlet set påvirkede det alle kunder, således også READ.

Den nye version betød også ny funktionalitet samt ny back-end brugergrænseflade for forskere og administratorer og der har været en del arbejde forbundet med at undervise i og formidle den nye grænseflade.

Der er arbejdet med nye skabeloner for arkitekt- og designskolerne, som kan benyttes til den del af forskningen som er 'kunstnerisk udviklingsarbejde'. Med den nye skabelon skal bl.a. udstillinger, rådgivning, bidrag til andres værker få en selvstændig skabelon. Der arbejdes på at få skabelon færdig i samarbejde med universiteterne i 2011.

I universiteternes PURE samarbejde, hvor READ har observatørposter i såvel arbejds- som styregruppe, medvirker vi aktivt til at kvalificere ændringer i dataformater og øvrige udviklings-

2) www.re-ad.dk

opgaver. Det er en stor fordel for os at indgå i dette samarbejde, da universiteterne har langt større kapacitet og erfaringsgrundlag.

I DEFF sammenhæng er informationsforsyning en væsentlig biblioteksopgave. Dels at registrere, organisere, publicere og formidle den lokalt producerede information og dels at stille den globale information til rådighed lokalt. På KA er vi

med den første del godt i gang med READ, men er ikke kommet i gang med en politik og strategi omkring Open Access og indsatsen for at åbne adgangen til forskningsresultater, som er offentligt finansieret. Der er i Videnskabsministeriet nedsat et Open Access Udvalg, som kommer med en rapport og indstilling. Der vil som følge af dette arbejde komme mere fokus på området også i Kulturministeriet.

Samarbejde – ARKADE, KUR biblioteker og ARLIS Norden

Kunstbibliotekerne indenfor arkitektur, kunst, design og konservering har siden 2002 samarbejdet om ARKADE projektet. Der deltager 13 biblioteker i samarbejdet. Det er først og fremmest et samarbejde om en hjemmeside, som tidligere var koncentreret om en linksamling. I 2010 er der udviklet en ny hjemmeside som præsenterer bibliotekerne, et udvalg af 'høtte' links, nyheder samt spørgsmål og svar indenfor emneområder i Biblioteksvagten (bibliotekernes fælles spørgetjeneste på nettet). Efterhånden er samarbejdet udvidet til også at omfatte fælles kurser – med interne og eksterne kursusledere.

Biblioteksudvalget under KUR, Kulturministeriets Rektorer har beskæftiget sig med to områder i 2010: licenser og ophavsret.

På licensområdet har en arbejdsgruppe udredt området og undersøgt hvilke e-ressourcer institutionerne ønsker licenser til og indhentet priser via DEFF. Nogle få institutioner har adgang til e-ressourcer. Arbejdet resulterede i et notat og indstilling til KUR om via KUM at søge midler til at 'komme i gang' med brugen af e-ressourcer for alle KUR institutioner.

En arbejdsgruppe har undersøgt hvordan KUR institutionerne kan samarbejde omkring ophavsret, som er et kompliceret felt. Der er afholdt

møde med bl.a. CopyDan for at afdække, hvordan institutionerne kan få aftaler der dækker behov i undervisning og forskningen. Ideen er på lidt længere sigt at have en fælles 'ekspertgruppe' som kan udarbejde retningslinjer for studerende, undervisere og forskere. Samarbejdet har været præget af fusioner – med færre institutioner under KUR samt for enkelte biblioteker omfattende besparelser. Vi vurderer, at det fortsat er vigtigt at udvikle samarbejdet mellem bibliotekerne på KUM uddannelsesinstitutioner.

Biblioteket deltager i ARLIS Norden samarbejdet – konkret ved at Gitte Lunde Jørgensen i 2010 har været kontaktperson fra Danmark og stået for møder og arrangement i Davids Samling. Ved årsmøde i Oslo i juni 2010 holdt Gitte Lunde Jørgensen sammen med Maia Vonsbæk oplæg om READ med titlen 'Collaboration between libraries creating access to database and knowledge about architecture and design in Denmark'.

Arkitekturbilleder og KA-billeder

Arkitekturbilleder.dk er fortsat udviklet med dokumentation af den nyeste arkitektur i Danmark. Websitet er startet i 2002 og det er primært arkitekt Andreas Trier Mørch, ansat på biblioteket, som fotograferer og dokumenterer værkerne på hjemmesiden. Ved udgangen af 2010 indeholdt arkitekturbilleder.dk 634 bygningsværker og det er en tilgang på 69 nye bygningsværker siden året før. I forhold til et mål på 50 nye bygninger om året er dette opfyldt med et plus på 38 %.

Basen indeholder nu 5669 fotografier fordelt på 333 arkitekter, hvilket er en tilgang på 27 nye arkitektnavne/firmaer.

Med hensyn til sidens nye brugergrænseflade er den justeret og rettet i løbet af året og har dermed forladt den beta version, som blev introduceret i efteråret 2009. Endvidere er der til hvert enkelt bygningsværk blevet tilføjet links, som henviser til både tegnestue/arkitekt, selve bygningen, omtale af arkitekt i Weilbach og evt. omtale i Wikipedia.

Endvidere er foretaget en arkivering og dokumentation af alle fotografier fra Arkitekturbilleder.dk ved at overføre fotos i høj opløsning og metadata til KA-billeder. Dette betyder, at KA-billeder nu er vokset til et omfang på i alt 10.989 billeder,

som er en stigning på næsten 3000 fotografier i løbet af 2010. Fotos af primært Andreas Trier Mørch. Væksten af fotos skyldes også en digitalisering af afdøde professor Mogens Breyens omfattende diassamling. Scanning af dias og systematisk beskrivelse af hvert enkelt fotografi er foretaget af fhv. lektor Palle Dyreborg.

Desværre har der i 2010 ikke været ressourcer til at gå videre med projektet med at digitalisere de store samlinger af dias, som KASB har overtaget fra institutter, tidligere professorer og lektorer på KA. Det kræver midler til en projektansættelse at få tilrettelagt projektet og ansøgt diverse fonde. Et projekt vi gerne vil i gang med, men som ikke har første prioritet for tiden.

Hjemmeside

Bibliotekets website www.kasb.dk er en integreret del af KASB og den primære informationskanal til brugerne. Sitet informerer om nyheder, services og formidler vores samlinger og tilbud til brugerne.

I 2010 var der 100.004 sidevisninger – i forhold til 97.038 visninger i 2009 – dvs. en stigning på 3 %, og sitet var mest benyttet i februar, marts og september.

I alt var der ca. 62.000 besøgende hvilket svarer til 170 daglige besøgende. Af disse går ca. 40% direkte ind på www.kasb.dk, mens ca. 37% er henvist fra et andet site og ca. 23% dirigeres fra søgemaskiner.

Opdatering, vedligeholdelse og udvikling af sitet varetages af et team på tre medarbejdere. Det daglige arbejde fokuserer på nyheder, herunder arrangementer, udstillinger, hitlister, månedens TIP, udgivelser til salg i boghandelen samt ajourføring af sitets links til databaser og e-ressourcer. Et eksempel på hvordan vi bruger websitet som informationsplatform, er vores annoncering til brugerne om fusionen med biblioteket på Danmarks Designskole:

- Lukkeperiode og afleveringsmuligheder
- Alternativ biblioteksbetjening og tips
- Ekstra lang lånetid
- Fjernadgang til e-ressourcer
- Information om forandringer i salen

I relation til udvikling er vi særligt opmærksomme på at bruge flere billeder, og vi har derfor eksperimenteret med bl.a. billedvisning i Flickr (som slideshows) og nye ideer til visualiseringer på forsiden. Det sidste i samarbejde med Trelane ITConsult, som vi forventer at afslutte i 2011.

Vi har tilføjet 'Adgang for alle' for at kunne få hjemmesiden læst højt. Større udviklingsaktiviteter er udsat, til der skal udvikles ny hjemmeside og grafisk identitet til de fusionerede skoler for arkitektur, design og konservering.

Andreas Trier Mørch

Art Nouveau i Skt. Petersborg

Det Kongelige Danske Kunstakademi
Kunstakademiets Arkitektforening

Det fysiske rum – arrangementer og udstillinger

Biblioteket har i 2010 fortsat arbejdet med at udvikle det fysiske rum. Biblioteksrummet spiller en stadig større rolle for universitets- og forskningsbiblioteker. Det skal være et sted, hvor man mødes i studiegrupper eller for at få ro og fred til at fordybe sig i fagets litteratur. Det skal være der, hvor der kan hentes inspiration, hvor man kan få et pusterum fra en aktiv og livlig studieafdeling. Det skal også være et mødested på tværs af uddannelser og studieafdelinger og med mere uformelle aktiviteter som udstillinger og foredrag/saloner. De fysiske omgivelser betyder særlig meget for vores brugere og det er vigtigt at afspejle i biblioteksrummet. Som offentligt forskningsbibliotek og som bibliotek for arkitekturhvervet skal vi præsentere skolerne på en professionel måde i forhold til samlingerne, men også med hensyn til indretning og møblering.

Udstillingsområdet er reduceret til det halve, fordi vi ønskede at promovere bogsælget og udgivelser fra Arkitektskolens Forlag samt for at skabe mere liv i den første del af rummet. Der er lavet reoler i samme design som reoler i Mellemrummet og skiltningen er foretaget på søjlen.

Der er udviklet nye bogstøtter, som skal gøre skiltning på alle reoler med emnegrupper tydeligere og mere harmonisk.

Arrangementer

I 2010 har vi videreudviklet KASB salonerne med en række arrangementer af varierende karakter.

I april holdt professor Olga Popovic foredrag om temaet *'Innovation in Timber Research and Design'*. Foredraget, der suppleredes af en udstilling om samme tema, blev afholdt som bibliotekets bidrag til *'Forskningens Døgn'*.

I maj arrangerede KASB reception med foredrag i anledning af bogudgivelsen *'Art Nouveau i Sankt Petersborg'* af arkitekt og fotograf Andreas Trier Mørch. Samme måned arrangeredes KASB salon med arkitekt Dorthe Bendtsen, der holdt foredraget *'Arkitektur på rollelisten – on location med James Bond'* om branding af byer og arkitektur.

I oktober var arkitekt og fotograf Jens Frederiksen oplægsholder ved en KASB salon om *'Arkitekturfotografiet mellem analog fortid og digital nutid'*, og ved samme lejlighed præsenterede KASB den nye version af Arkitekturbilleder.dk.

Traditionen tro holdt KASB åbent på Kulturmaten d. 15. oktober, hvor arkitekt Anne Madsbjerg holdt foredrag om *'Ti byer – en urban safari fra Dubai til Havana'* om byer og byudvikling på forskellige kontinenter. Resten af aftenens program var musik : *'Koncert med musikpoeten Laila*

Heifa Rahi Tinneberg og *'Koncert med 'A kind of protest singers''*.

Arrangementerne fandt sted i Mellemlrummet, hvor der er plads til 30-40 mennesker.

KASB holdt *bogudsalg* 3 gange i løbet af året – februar, september og december. Bogudsalget er en tilbagevendende event og tiltrækker mange – især studerende fra Arkitektskolen – som kan købe billige og gode arkitekturbøger. Biblioteket har pga. fusion med Danmarks Designskoles Bibliotek været nødt til at indskrænke antallet af eksemplarer af enkelte titler, udskille dubletter og være skarpere på den faglige profil. Derfor er f.eks. også 'mere populære' bøger, 'coffee table' bøger og gamle udgaver af rejseguides kasseret. Indtægterne fra bogudsalget anvendes til indkøb af nye bøger.

Udstillinger

Der har i 2010 vist sig en større interesse på skolen blandt studerende og undervisere til at benytte vores udstillingsområde. Vi har reduceret arealet til at være én 'reolside' mod to tidli-

gere. På den anden side er der salg af bøger fra Arkitekt skolens Forlag. Vi overvejede at inddrage området til det nye fælles bibliotek for arkitektur og design, men vi har fastholdt udstillingsområdet. Det har været en god beslutning – for der er efterspørgsel efter udstillingsplads.

I 2010 viste KASB følgende udstillinger:

15. januar – 28. februar 2010:

Bridges – creatures in the landscape. Fotos fra en rejse gennem USA af KA-studerende Frida Sophie Vang Petersen.

1. marts 2010 – 9. april 2010:

Krakow billeder. Fotos og tegninger af KA-studerende Sandra Gonon

19. april – 12. maj 2010:

Wood construction/ Building with wood. Udstilling af fotos og modeller i anledning af internationalt symposium på KA. Af professor Olga Popovic

18. maj – 21. maj 2010 +

19. juli – 31. august 2010:

Art Nouveau i Sankt Petersborg. Fotos fra bogen med samme titel. Af arkitekt og fotograf Andreas Trier Mørch.

25. maj – 11. juni 2010:

Landskabskunst. Af professor Steen Høyer.

14. juni – 16. juli 2010:

Cuba con amor. Fotos fra Cuba. Arkitektur og portrætter. Af fotograf Johan Michael Pedersen.

1. september – 30. september 2010:

Pietrificazioni / Forsteneringer. Grafiske arbejder af arkitekt Mauro Biagi.

1. – 31. oktober 2010:

Arkitekturbilleder.dk. Fotos fra websitet www.arkitekturbilleder.dk. Af arkitekt og fotograf Andreas Trier Mørch.

15. november – 17. december 2010:

Kulturnatur. Fotos fra en rejse til Japan i 2009 med fokus på såvel landskabet i den japanske have som 21th Century Museum of Contemporary Art, beliggende i Kanazawa. Af arkitekt Birgit Skovfoged Østergaard.

Undervisning

Intro-forløb i hold

I årets løb har bibliotekets undervisningsteam gennemført en række introduktioner for hold og de forskellige ressourcer, biblioteket stiller til rådighed til litteratur- og informationssøgning mm.

Disse intro-forløb var udformet som en kombination af rundvisninger i bibliotekssalen og/eller PowerPoint præsentationer af biblioteket samt introduktion til væsentlige databaser og andre søgeredskaber. Introduktionerne var målrettet og tilrettelagt ift. de specifikke behov hos de forskellige grupper af deltagere.

Undervisningsteamet har gennemført biblioteksintroduktioner til de nye studerende på KA, til internationale studerende på KA og til ca. 160 studerende fra KEA (Københavns Erhvervs Akademi).

Individuel vejledning

Undervisningsteamet tilbyder desuden personlig vejledning til afgangere og bachelorer ifm. deres afsluttende projekter samt til ph.d'ere i forbindelse med deres forskningsprojekter på KA.

De som har benyttet sig af dette tilbud har udtrykt stor tilfredshed med den individuelle vejledning i informationssøgning, da den bidrager til at opkvalificere deres opgaver eller forskningsprojekt.

Integration i undervisningen på KA

Institut for Bygningskultur afholdt i marts 2010 et obligatorisk kursus "Teori og Historie 5 - filosofi, videnskabs- og erkendelsesteori" ved Dag Petterson og Henrik Oxvig og KASB deltog direkte i undervisningen. På kursets første dag i auditorium 2 præsenterede 2 medarbejdere fra KASB de studerende for nogle af de forskningsressourcer, biblioteket stiller til rådighed. Denne form for direkte integration i undervisningen på KA er et indsatsområde.

Intern videndeling

KASB prioriterer videndeling blandt personalet højt. Alle personalemøder afsluttes derfor med videndeling, hvor medarbejderne på skift præsenterer en database, en hjemmeside eller bøger/tidsskrifter, som er relevante at kende til ifm. vejledning af bibliotekets forskellige brugergrupper. Emnerne har f.eks. været: engelske bibliotekstermer, Persuasive design, præsentation af de vigtigste tidsskrifter for byplanlægning, arkitektur m.fl., JSTOR, CINARK, CIA.

Derudover har KASB bidraget til videndeling blandt KAs medarbejdere, idet biblioteket på et fællesmøde for KAs administrative personale har undervist i brugen af databaserne Infomedia og Ordbogen.com. Begge har stor brugsværdi for det administrative personales arbejde i hverdagen.

Organisation

KASB har de seneste år haft svært ved at få budgettet til at hænge sammen med en reduceret bevilling. Det var nødvendigt at gennemføre besparelser i 2010 for at sikre økonomien på længere sigt og få balance i forhold til udmeldinger omkring de fremtidige bevillinger. Resultatet var en personalereduktion på to årsværk som blev meldt ud i august måned – en reduktion fra 12 til 10 ansatte, som svarer til en personalereduktion på 16% på KASB. Reduktionen resulterede i, at to medarbejdere fik lavet en fratrædelsesordning. En stor procentvis personalereduktion, men en forudsætning for at sikre biblioteks fremtid, investeringer i ny teknologi og udvidet adgang til e-ressourcer – både tidsskrifter, bøger, billeder og videoer.

Fusionen med Danmarks Designskoles Bibliotek har involveret alle medarbejdere, som har lagt et kæmpe arbejde i processen som har givet ekstra opgaver hele året. Der var således mange ekstra opgaver fra august, men med mest pres på fra december og til selve flytningen i januar måned 2011. Det lykkedes at gennemføre projektet indenfor den afsatte tid – og vi kunne 1. februar 2011 åbne et fælles bibliotek for Danmarks Designskole og Kunstakademiets Arkitektskole. Der var et utrolig godt samarbejde mellem medarbejderne omkring hele forløbet, som giver et godt udgangspunkt for det fremtidige fusionerede bibliotek.

KASB var på studietur i Malmø i juni 2010 – hvor 3 medarbejdere fra Designskolens Bibliotek og én medarbejder fra KEA (Københavns Erhvervsakademi) deltog.

Inge Kongsgaard Hansen og Gitte Lunde Jørgensen deltog i ARLIS Norden Årsmøde i Oslo i juni 2010.

Bibliotekets eksterne repræsentation

Ditte Jessing

- Formand for LSF, Lederforum for Special- og Forskningsbiblioteker
- Medlem af bestyrelsen Danmarks Forskningsbiblioteksforening
- Udpeget medlem af udvalg nedsat af KUM: Folkebibliotekerne i Vidensamfundet
- Formand for styregruppen ARKADE
- Medlem af styregruppen for READ
- Koordinator for biblioteksudvalg under KUR (samt ansvar for licensgruppe)
- Mentor i forbindelse med trainee-projekt under Bibliotekarforbundet

Gitte Lunde Jørgensen

- Kontaktperson for ARLIS Norden
- Sekretariat for READ
- Medlem af universiteternes arbejdsgruppe for PURE

- Medlem af bestyrelsen for Forum for markedsføring og brugerservice (under Danmarks Forskningsbiblioteksforening)
- Medlem af ophavsret-gruppe – KUR biblioteksudvalg

Dorthe Bendtsen

- Bestyrelsesmedlem DOCOMOMO

Tabea Von Brück

- Medlem af IT gruppe og koordineringsgruppe ARKADE

Medarbejdere

På biblioteket var der i 2010 12 fastansatte og 6 studentermedhjælpere (i alt 12,6, årsværk).

Til og fra

- Studentermedhjælp Freja Dagny Hornemann. ansat pr. 1. september 2010
- Lektor Leif Jønsson – fratrådt pr. 30. september 2010
- Kontorfuldmægtig Marianne Sasori – fratrådt pr. 30. september 2010
- Studentermedhjælp Sofia Kongsgaard Lang ansat fra 1. december 2010 til 31. januar 2011
- Studentermedhjælp Martin Holm Mogensen fratrådt pr. 31. december 2010

Nøgletal

Udlån, download og besøg

Biblioteket har haft et mindre fald i antal af besøgende siden 2009, men dog højere end 2007 og 2008. Det er et udsving på ca. 6% og giver ikke anledning til analyser af årsager – fordi der fra år til år godt kan være mindre forskelle. Udlånet af bøger er faldet med 5,6% på et år og bekræfter den tendens som der har været de seneste 6 år – udlånet af bøger daler, men ikke dramatisk. Antal download er antallet af e-tidsskrifter og e-bøger, som downloades af lånere. Se tabel 1 (2007-2010).

Brugen af e-ressourcer er ikke steget men faldet lidt og er udtryk for, at der indenfor arkitektur- og design er begrænsede e-ressourcer – modsat fag indenfor det natur-, samfundsvidenskabelige og humanistiske område. KASB har fra 2011 licens til JSTOR med mange fuldtekstdokumenter – indenfor kunst, sociologi, filosofi mm. (dog en del ældre litteratur). Ligeledes har vi efter tekniske

problemer igen fået lagt e-bøger ind i biblioteks-databasen. Der er således mulighed for ved søgninger at få et direkte link til e-bøger fra Ebrary. Vi vil i 2011 satse endnu mere på e-ressourcer og forventer en stigning i download i 2011. Til sammenligning kan det oplyses, at universitetsbiblioteker i langt højere grad oplever en tendens til fald i udlån af bøger, men samtidig stor stigning i benyttelsen af e-ressourcer.

De fysiske bøger og tidsskrifter indenfor arkitektur, design og kunst vil dog stadig spille en stor rolle i indkøb og udlån, fordi der ikke findes alternativer i samme grad som indenfor andre fag. Men vi er opmærksomme på, at nye studerende fra gymnasie- og andre ungdomsuddannelser mere og mere er vant til at have adgang til at benytte e-ressourcer. I 2010 har vi etableret adgang til WAYF (Where Are You From), hvor studerende og ansatte har nem fjernadgang til bibliotekets e-ressourcer. En service som kan udbygges til andre IT systemer på skolen.

	2007	2008	2009	2010
Udlån	51.522	51.821	46.480	43.851
Download	9.296	16.695	15.575	14.382
Besøgende	46.420	53.096	57.531	54.163
Udlån i alt	60.818	68.516	62.055	58.233

Tabel 1: Udlån, download og besøgende 2007-2010

Vores vurdering er, at biblioteket trods mindre nedgang i udlån og besøgstal forsat spiller en væsentlig rolle for undervisning og forskning på arkitektskolen og ligeledes benyttes af arkitekterhvervet – især mindre tegnestuer.

2010

Bestand af bøger	74.480
Nye bøger	2.968
Udlån	43.851
Fornyelser	45.402
Aktive lånere	3.148
Antal besøgende	54.163

Økonomiske tal

Bibliotekets økonomi for 2010 har holdt sig indenfor finanslovsbevillingen på 7,5 mio. kr. – endda med et mindre overskud på 43.000 kr. Vi har lige som skolen skullet spare i løbet af året og alle investeringer blev udskudt til 2011. Det betød, at udskiftning af selvbetjeningsautomater og overgang fra strekkoder til RFID chips blev sat i bero. Vi var langt med design af et specialudviklet møbel som passer til bibliotekssalen og regner med at realisere projektet i 2011.

Finanslovsbevillingen for biblioteket er som for den øvrige skole dalende de kommende år. Derfor vil den gennemførte personalereduktion på to årsværk sikre en økonomi, som giver fortsat mulighed for den rette informationsforsyning, følge med teknologisk og udvikle nye aktiviteter som efterspørges af brugerne. Personaleudgifter udgjorde i 2010 mere end 80 % af det samlede budget og er med personalereduktionen reduceret så der er rum for mere drift og udvikling.

KASB økonomi i hovedtal 2010

Løn	5,6 mio.
Bøger, dvd	0,7 mio.
Tidsskrifter	0,2 mio.
E-ressourcer	0,1 mio.
Øvrig drift	1,0 mio.
Indtægter	0,2 mio.

Ditte Jessing
Overbibliotekar

August 2011

Fotos: Jacob Boserup (forside, side 5, 7 og 18)
Layout: 4PLUS4